

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi ulosoton viranomaisia ja muutoksenhakua sekä ulosotonhaltijan lakkauttamista koskevan uudistuksen siirtymäsäännöksistä

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 93/1996 vp laiksi ulosoton viranomaisia ja muutoksenhakua sekä ulosotonhaltijan lakkauttamista koskevan uudistuksen siirty-

mäsäännöksistä. Eduskunta, jolle lakivaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 11/1996 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulosoton viranomaisia ja muutoksenhakua sekä ulosotonhaltijan lakkauttamista koskevan uudistuksen siirtymäsäännöksistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään siirtymäsäännöksistä, jotka koskevat seuraavia lakeja:

1) ulosottolain muuttamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1996 annettu laki (197/96);

2) osamaksukaupasta annetun lain muuttamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1996 annettu laki (199/96);

3) lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96), jäljempänä uusi täytäntöönpanolaki;

4) lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

5) rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 6 luvun 12 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

6) ulosottolain muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

7) rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

8) kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muutta-

misesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

9) vesilain 11 luvun 15 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

10) vesistöhankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain 17 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

11) maanvuokralain 41 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

12) muinaismuistolain 7 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

13) Suomen ja ulkomaan viranomaisten yhteistoiminnasta oikeudenkäynnissä sekä ulkomaan tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanosta eräissä tapauksissa annetun lain 17 ja 18 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

14) Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

15) yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden tunnustami-

sesta ja täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

16) Itävallassa annettujen yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

17) konkurssisäännön 54 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

18) ennakkoperintälain 29 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

19) arvonlisäverolain 216 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

20) merimieseläkelain 58 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

21) kaivoslain 15 ja 65 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

22) hovioikeuslain 2 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96);

23) varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain 17 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96); sekä

24) maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta päivänä kuuta 1996 annettu laki (/96).

2 §

Ulosotonhaltijalta lääninhallitukselle siirtyvät asiat

Ulosotonhaltijan toiminta lakkaa 1 päivänä joulukuuta 1996, kun 1 §:n 1 kohdassa mainittu laki tulee voimaan.

Asianomainen lääninhallitus käsittelee ulosotonhaltijan toiminnan lakattua:

1) ulosotonhaltijalla vireillä olevan asian;

2) 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun muutoksenhakemuksen; sekä

3) 1 momentissa mainitun ajankohdan jälkeen vireille tulevan asian, joka säännösten mukaan yhä kuuluu ulosotonhaltijan käsiteltäväksi.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittujen asioiden käsittelyssä ja muutoksenhaussa noudatetaan soveltuvin osin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen asioiden käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä asian käsittelystä lääninhallituksessa ja

muutoksenhausta lääninhallituksen päätökseen erikseen säädetään.

3 §

Ulosotonhaltijan päätöksen täytäntöönpantavuus

Ulosotonhaltijan toiminnan lakkaamisen jälkeen ulosotonhaltijan päätös pannaan täytäntöön noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita ulosotonhaltijan päätöksen täytäntöönpantavuutta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös lääninhallituksen 2 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla antamaa päätöstä.

4 §

Kaupunginvoudilta ja nimismieheltä kihlakunnanvoudille siirtyvät asiat

Kaupunginvoudin ja ulosottolain 1 luvun 2 §:n 2 momentissa, sellaisena kuin se on 13 päivänä kesäkuuta 1986 annetussa laissa (470/86), tarkoitetun nimismiehen samoin kuin nimismiespiirin ulosotto-osaston osastopäällikön toiminta ulosottomiehenä lakkaa 1 päivänä joulukuuta 1996, kun 1 §:n 1 kohdassa mainittu laki tulee voimaan.

Ulosottomiehellä vireillä oleva asia siirtyy kihlakunnanvoudin, ulosottolain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun nimismiehen tai heidän määräämänsä virkamiehen käsiteltäväksi siinä kihlakunnassa tai jossakin niistä kihlakunnista, joka on tullut ulosottomiehen aikaisemman toimialueen tilalle.

Siirretyn asian käsittelyssä noudatetaan 1 §:ssä mainittujen lakien ja muita tämän lain voimaantulon jälkeen voimassa olevia säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Jos ulosottolain 4 luvun 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu tuomio on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, noudatetaan asian käsittelyssä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita saman pykälän 3 momentin säännöksiä. Ulosottomiehen on tehtävä ulosottolain 5 luvun 6 §:n 3 ja 4 momentin mukainen ilmoitus, vaikka huutokauppakuulutus olisi julkaistu tai huutokauppailmoitus tehty ennen tämän lain voimaantuloa. Ulosottomiehen on myös lähetettävä ulosottolain 5 luvun 21 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se on 22 päivänä maaliskuuta 1996 annetussa laissa (197/96), tarkoitettu kutsu, jos vel-

kojainkeskustelu pidetään tämän lain tultua voimaan, tai ulosottolain 5 luvun 21 §:n 2 momentissa, sellaisena kuin se on 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetussa laissa (551/95), ja 3 momentissa, sellaisena kuin se on päivänä kuuta 1996 annetussa laissa (/ 96), tarkoitettu kutsu, jos asianosaiskeskustelu pidetään 31 päivän joulukuuta 1996 jälkeen. Jos velkojainkeskustelu on pidetty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan jako-osaan, josta saamistodistetta ei ole esitetty, tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta ulosottolain 6 luvun 18 §:ää.

Ulosottomies voi oikaista ennen tämän lain voimaantuloa tehtyä lainvoimaista toimitusta, tointa ja päätöstä ulosottolain 9 luvun 1—5 §:n nojalla.

5 §

Muutoksenhaku

Täytäntöönpanotoimeen tai ulosottoasiaa koskevaan päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta ja muutoksenhakemus käsitellään noudattaen soveltuvien osin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ulosotonhaltijan sijasta lääninhallitus käsittelee valituksen. Jos hovioikeuden päätös annetaan tämän lain tultua voimaan, valituslupaa korkeimmalta oikeudelta on pyydetty ja valitus tehtävä oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisessa määräajassa.

Jos kärjäoikeudessa vireillä olevassa valituksessa haetaan muutosta samalla perusteella kuin valituksessa, joka samassa asiassa tehdystä aikaisemmasta täytäntöönpanotoimesta on vireillä lääninhallituksessa, voidaan lääninhallituksessa vireillä oleva valitusasia kokonaisuudessaan siirtää kärjäoikeudessa käsiteltäväksi noudattaen soveltuvien osin, mitä ulosottolain 10 luvun 15 §:ssä säädetään. Valituksen käsittelyssä kärjäoikeudessa noudatetaan soveltuvien osin 1 §:ssä mainittuja lakeja ja muita tämän lain voimaantulon jälkeen voimassa olevia säännöksiä. Oikeudesta panna vireille täytäntöönpanoriita siirrettyä asiassa on voimassa, mitä 6 §:ssä säädetään.

6 §

Täytäntöönpanoriita

Ulosottolain 9 luvun 6—13 §:n mukaista

täytäntöönpanoriitaa ei saa panna vireille eikä sitä koskevaa osoitusta antaa, jos samaa asiaa koskeva kanne, joka tämän lain voimaantulon jälkeen käsitellään täytäntöönpanoriitana, on tämän lain voimaan tullessa nostettu tai voidaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla nostaa tämän lain voimaantulon jälkeen taikka jos oikeus kanteen nostamiseen on menetetty.

Takaisinsaantikanne ja muu kanne, jota 1 momentissa tarkoitetaan, pannaan vireille ja käsitellään tuomioistuimessa noudattaen soveltuvien osin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

7 §

Pakkokeinoja koskevat ulosottolain säännökset

Hakemus, joka koskee ulosottolain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa asetetun uhkasakon tuomitsemista maksettavaksi, tehdään kärjäoikeudelle ulosottolain 3 luvun 40 §:n mukaisesti. Kärjäoikeus päättää vastaavasti sellaisen uhkasakon tuomitsemisesta, jonka lääninhallitus on 2 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdan tai muutoksenhakutuomioistuin 5 §:n 1 momentin nojalla ulosottoasiassa asettanut.

Ulosottolain 3 luvun 4 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 29 päivänä heinäkuuta 1948 annetussa laissa (576/48), tarkoitetun vankeuden täytäntöönpano raukeaa tämän lain tultua voimaan eikä vankeutta enää voida käyttää pakkokeinona mainitussa lainkohdassa tarkoitetun tuomion täytäntöönpanossa.

8 §

Osamaksukaupasta annetussa laissa tarkoitettu asia

Osamaksukaupasta annetussa laissa (91/66) tarkoitettuun ulosottomiehen toimeen tai päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta ja toimi tai päätös pannaan täytäntöön noudattaen osamaksukaupasta annettua lakia sellaisena kuin se on tämän lain voimaan tullessa. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyä lainvoimaista toimitusta ja muuta tointa voidaan oikaista osamaksukaupasta annetun lain 13 §:n mukaisesti. Muutoin on soveltuvien osin voimassa, mitä tämän lain 2 §:n 2 momentin 1

ja 2 kohdassa sekä 3 momentissa, 3 ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:ssä säädetään.

9 §

Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpano

Mitä 2 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 3 momentissa, 3 ja 4 §:ssä ja 5 §:n 1 momentissa säädetään, on soveltuvin osin voimassa lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanossa sekä lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 45 ja 46 §:ssä tarkoitetussa asiassa. Ulosotonhaltijalla tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa asiassa lapsi voidaan ottaa haltuun uuden täytäntöönpanolain 24 §:n 2 momentin nojalla. Käräjäoikeuden viimeksi mainitun pykälän 3 ja 4 momentin nojalla määräämä väliaikainen turvaamistoimi on voimassa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain (523/75), jäljempänä kumottu täytäntöönpanolaki, 10 §:n 2 momentin mukaisen ajan. Lääninhallitus, jossa täytäntöönpanoasia on vireillä, päättää toimenpiteen peruuttamisesta.

Hakemus uhkasakon tuomitsemisesta maksettavaksi on tämän lain tultua voimaan tehtävä käräjäoikeudelle uuden täytäntöönpanolain mukaisesti, vaikka uhkasakko olisi asetettu ennen tämän lain voimaantuloa. Sama koskee uhkasakkoa, jonka lääninhallitus taikka muutoksenhakutuomioistuimien on 1 momentin nojalla asettanut tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa asiassa. Uhkasakon perimiseen ja muuntorangaistuksen määräämiseen sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen uuden täytäntöönpanolain 23 §:ää siinäkin tapauksessa, että uhkasakko on tuomittu maksettavaksi kumotun täytäntöönpanolain nojalla. Jos velvoitteen laiminlyönnin, jonka vuoksi uhkasakko on tuomittu mak-

settavaksi, on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, muuntorangaistus jätetään määräämättä rikoslain 2 luvun 5 §:n 4 momentin nojalla, jos viimeksi mainitun säännöksen nojalla saadaan näin menetellä.

Sovittelijat, jotka on määrätty kumotun täytäntöönpanolain nojalla, voivat jatkaa tehtävissään ilman eri nimeämistä toimikautensa loppuun. Sosiaalihuollon viranomaisen on viipymättä ilmoitettava sovittelijoista asianomaiselle käräjäoikeudelle.

10 §

Viittaussäännökset sekä kaupunginvoutia ja nimismiestä koskevat aikaisemmat säännökset

Jos laissa, asetuksessa tai päätöksessä viitataan säännökseen tai siinä muutoin tarkoitetaan säännöstä, joka on korvattu 1 §:ssä mainittuihin lakeihin sisältyvällä säännöksellä tai yhdessä 1 §:ssä mainittujen lakien kanssa voimaan tulevalla muun lain säännöksellä, on säännöksen asemesta sovelletta- va sen tilalle tullutta uutta säännöstä.

Mitä laissa, asetuksessa tai päätöksessä säädetään tai määrätään nimismiehestä ulosottomiehenä taikka kaupunginvoudista tai heidän apunaan toimivasta avustavasta ulosottomiehestä, koskee tämän lain voimaan tultua kihlakunnanvoutia, ulosottolain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua nimismiestä tai heidän apunaan toimivaa avustavaa ulosottomiestä.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1996
